

זמני כניסת ויציאת השבת לפי אופק ירושלים ומעלה אדומים:

הדלקת נרות 16:01

צאת השבת 17:12

ר"ת 17:44

שיר ליום השבת

הצדקה והמעשרות אותם מפרש האדם, זה מה שנשאר לו בסופו של דבר מכל עמלו. "כל אשר תתן לי" - מה שיישאר שלי בסוף, ושה' יתברך ייתן לי שכר, זה רק מה ש"עשר אעשרנו".

אל הצדיק רבי מאיר מפרמישלאן זצ"ל הגיעה כלה יתומה ובכתה שהשידוך שלה עומד להתפרק, כיון שאמא שלה התחייבה לתת לנדוניה פרה, אולם אין לה מהיכן לעמוד בהתחייבותה. אמר לה רבי מאיר: "מה הבעיה, יש לי בחצר פרה משובחת, קחי אותה!" לאחר זמן מה הבחינה הרבנית שהפרה נעלמה. מבוהלת פנתה לבעלה ואמרה במר נפש כי הפרה נעלמה ואיננה! "אל תדאגי", השיב לה הרב, "הפרה שמורה לנו, ועתידה לחזור אלינו אחרי מאה ועשרים שלנו".

"זיפגע במקום"

דרשו חז"ל: 'תפילות אבות תיקנום, אברהם יצחק ויעקב'.

פעם באו כמה גבאים לפני הרב יוסף בער מבריסק זצ"ל, ואמרו לו שישנם מתפללים שמגיעים לתפילה בבית הכנסת רק בימים שיש להם חיוב של "אזכרה".

השיב להם הרב מבריסק בהלצה: "אמרו חז"ל: תפילות אבות תיקנום. יש כאלה שהתפילות שלהם בבית הכנסת, זה בזכות אבותם שנפטרו והם באים לומר עליהם קדיש. ואילולי האבות, לא היו באים כלל..."

"זייקץ יעקב משנתו"

לימוד המשנה מזרז את קץ הגלות. רמז לדבר: "זייקץ יעקב" - מלשון קץ. "יעקב" - עם ישראל בגלות מכונים בשם יעקב. כיצד יזכו לגאולה? בכח "משנתו" - על ידי לימוד משניות.

מאורה של הפרשה

"ושמרני בדרך הזה... ותן לי... ובגד ללבוש"

ר' עמינדב קריספין, רבה של קרית ביאליק, נסע פעם באוטובוס מחיפה לתל-אביב. על ידו ישב קצין משטרה בכיר, ובין השניים התפתחה שיחה. תוך כדי שיחה התברר להם מוצאם המשותף, מהעיר מוגאדור שבמרוקו.

"זכית להכיר את הרב חיים פינטו זצ"ל?" שאל הרב. "כמובן", ענה הקצין, "אני חייב לו את חייו".

לתדהמתו של הרב, סיפר לו הקצין, כיצד ניצלו חייו בזכותו הרב פינטו. וכך סיפר: בהיותי נער, רציתי לרכוש משאית ולהוביל סחורות בחברת תובלה צרפתית. זו היתה פרנסה טובה, אבל באותו זמן היו הדרכים בחזקת סכנה. מלחמה התנהלה בין הממשל הצרפתי במרוקו לבין המורדים המוסלמים שארבו בדרכים לנוסעים והרגו בהם.

אמי דאג לי מאד, ועל כן לקחה אותי לביתו של רבי חיים פינטו לבקש את ברכתו, לפני שאני עושה צעד כל כך משמעותי בחיי ועוזב את הבית. שמחתי לקבל את ברכת הרב, אבל, כאשר ציווה עלי לקנות גלימת מוסלמים ולהניח אותה בתא הנהג - התקוממתי!

"כבוד הרב" אמרתי, "היום כבר לא נוהגים ללבוש גלימות. זה לבוש מיושן, והדור הצעיר מתלבש בחליפות אירופאיות. מדוע אני, שאינני מוסלמי, חייב להחזיק גלימה בתא הנהג?" "עשה כדבריי" ענה לי הרב בניחותא, "יום יבוא והגלימה תציל את חיך".

אמי הפצירה בי מאד לשמוע בקול הרב, וגם אני חשבתי, שאם לא יועיל - בוודאי לא יזיק. אחרי הכל, הגלימה לא תופסת מקום רב, ואם היא מקופלת - אף אחד לא מבחין בה.

אמי קנתה עבורי גלימה, ואני הנחתי אותה על יד תיק הטלית והתפלילין בתא הנהג. התחלתי לעבוד כנהג בחברת מובילים, והנסיעות הממושכות ברחבי הארץ השכיחו ממני את הגלימה.

באחד הלילות הגענו לחניון לחניית לילה. היה זה חניון מסודר לנהגים, שבו נהגנו ללון מחשש להתנפלות המורדים. בהיותי עייף מהדרך הארוכה, התכרבלתי בתא הנהג והתכוננתי לשינה ממושכת. צינה עמדה באוויר ואני התעטפתי בשמיכה בה הצטיידתי, אך היא לא חיממה מספיק, ולכן הוספתי והתעטפתי בגלימה השכוחה אי-שם, וכעבור מספר דקות ישנתי שנת עמלים מתוקה. בבוקר התעוררתי משנתי העמוקה, רענן ומלא כוחות. הסטתי את הגלימה, הורדתי את השמיכה והוצאתי החוצה אל החניון.

מראה הזוועה שנתגלה לעיני עורר בי חלחלה. ליד המשאיות היו גוויות הנהגים...

התברר, כי באותו לילה הגיעו המורדים המוסלמים לחניון. הם עברו בלאט ממשאיות למשאיות, ובכל מקום שבו ראו נהג בעל לבוש אירופאי, חשבו שהוא צרפתי והרגו אותו; מי שהיה עטוף בגלימה המוסלמית המסורתית, ניצל מהגורל המר.

מכיוון שהייתי עטוף בגלימה, הסיקו כי גם אני מוסלמי, ולא נגעו בי לרעה.

למחרת האירוע הנורא, עצבתי את חברת התובלה, מיהרתי לבית הצדיק, ברכתי "הגומל", ובאותו שבוע ארזתי את חפצי ועליתי לארץ ישראל.

זכותו של הצדיק רבי חיים פינטו עמדה לי להינצל ולעלות לארץ ישראל. בזכותו אני חי! (לחזרת בנועם ה')

"זייקץ יעקב משנתו ויאמר אכן יש ה'"

כשמתעורר הצדיק משנתו, מיד מזדרז הוא לעבודת הבורא. עורך תיקון חצות, לומד תורה, מתפלל ותיקין, "זייקץ יעקב משנתו, ויאמר אכן יש ה'"; לעומתו הרשע כשמתעורר, שב ומתהפך לצד השני, כדי להשיג עוד קצת שינה, כפי שנאמר אצל פרעה "זייקץ פרעה: וישן".

נא לשמור על קדושת הגיליון. אין לעיין בזמן התפילה וקריאת התורה

הצלחה ברו"ב: נעה שלו. **מש' אזולאי:** מש' יונה. **מש' ג'יבלי:** מש' נדף. **מש' לוי:** מרים בת יעקב **זשיק:** מרים עפרה בת מלכה חיה וחגי עמרם בן פנינה. **אפרת בת גילה ונתנאל בן ברוריה רפ"ש:** תהילה בת שושנית. **אפרת בתייה בת צביה:** מיכל חיה בת רחל. **חיים דניאל בן שולה שלמה בן רינה:** דוד בן רעות. **משה מרדכי בן עדנה סולטן ובני ביתו:** **זווג הגון:** אורית יהודית, יעקב משה, יוסף והדס בני מרים דבורה פנינה. **אביטל גאולה בת אירן:** אורה שרה בת אסתר שרה בת אילה. **לע"ז:** הגר"ע יוסף בן גורניה זצ"ל. **יחזקאל בן סמרה ז"ל:** מרדכי בן ביסקה ז"ל. **שמואל בן חנה נוסרת ז"ל:** ברוך נאגי בן נעימה ז"ל. **מלכה בת רבקה ז"ל:** חילוה בת מרים ז"ל

אמסר שניתי קנל לפצון
אדם איהו פצונת
ולוקים, אונת נצחית
לפני אמשק שניתי רבות

פטירת הצדיקים

י"ג בכסלו - ר' רחמים מזוז 'הכסא רחמים'
י"ד בכסלו - ראובן בן יעקב אבינו. ר' דוד אבוחצירא הי"ד
ט"ו בכסלו - רבי יהודה הנשיא,
י"ז בכסלו - ר' יוסף יוזל הורביץ
י"ח בכסלו - ר' ברוך ממזיבוז. ר' אברהם בן הרמב"ם

בברכת שבת שלום

עריכה: משפחת שמעיה

לע"נ אבינו הר"ר אילן סבב בן סניורה ז"ל

בטחון - סם הפחד

אדם אחד הגיע הביתה תשוש וחיזור. "מה קרה?" שאלה אותו אשתו, "אתה נראה נורא".

"ודאי", הוא עונה לה "נסעתי שעתים ברכבת, ישבתי ליד החלון והשמט סינורה אותי כל הזמן".

"אוי, למה לא ביקשת מאחד הנוסעים להתחלף?"

"לא יכולתי", מרים האיש את ידיו בחוסר אונים, "הייתי לבד בכל הקרון"...

ר' אהרון ראטה, האדמו"ר מייסד החסידות 'שומרי אמונים', כותב:

"כשיבואו לו פחדים וניסיונות, אם יעמוד בחוזק הבטחון, בוודאי יראה לו הקב"ה ניסים ונפלאות. ואני הכותב בעצמי בחנתי את הדבר הרבה פעמים ושמתי בטחוני בה' הטוב וראיתי כמה פעמים פלאות גדולות בעזרת ה'..."

במהלך החיים מגיעים למצבים שעלולים לגרום פחד ועלינו להתחזק באמונה, ולא לפחד כלל! לא להילחץ מתחזיות שחורות ומתרחישים שונים.

ההנהגה הנכונה היא להתחזק בביטחון בה' ולדעת שהכל ממנו יתברך, כל מה שיהיה - יהיה לטובה, והאדם יראה פלאות והשגחה מיוחדת.

הפחד נובע ממינוט אמונה. "אין אדם נוקף אצבעו מלמטה אלא אם כן מכריזין עליו מלמעלה". "נוקף" - מקבל מכה קלה.

כגון, האצבע שנתקלה בשולחן כשהלך האדם יחף... אפילו מכה קלה כזו אין האדם מקבל אלא אם כן הכריזו עליו מלמעלה, משום שכך טוב עבורו בזמן המדויק לו.

גם אם האדם לא רואה מוצא על פי דרך הטבע, לבורא יש דרכים רבות לעזור ולהושיע במפתיע, בדרכים שהאדם אף לא היה יכול להעלות על דעתו, כמו שכתוב "רבות מחשבות בלב איש, וצאת ה' היא תקום!"

הרב אברהם פטאל זצ"ל, חלה בילדותו במחלה קשה ולא היה סיכוי סביר שיוכל להמשיך לחיות. באותו זמן חלה ילד בן עשירים, שדר בשכונתו, באותה מחלה.

האב העשיר הזמין רופא מומחה מחו"ל שינסה להביא מזור ורפואה לבנו. כיוון שהגיע הרופא לבית העשיר, ביקשו ממנו שיבדוק גם את ר' אברהם.

לאחר הבדיקה קבע הרופא שלבן העשיר יש סיכוי להירפא כיוון שהוא דר בבית מרווח ובאוויר צלול, לעומת ר' אברהם שהיה גר בבית אפל שהאוויר בו לא יפה לבריאות, ומשום כך לכאורה לא יחלים ממחלתו הקשה.

למעשה, התרחש ההיפך בדיוק; ר' אברהם הבריא וכן העשיר נפטר...

יהודי התהלך ברחוב בשעות הלילה המאוחרות. לפתע הבחין במכונית נוצצת ויוקרתית, וחמד אותה לעצמו. האיש החליט לשבור את דלת הרכב, נכנס לתוכו והצליח להתניעו. כעבור כמה דקות של 'טיסה' מהירה, נעצר הגנב ברמזור, והחל סוקר את רכבו החדש. הביט לאחור לעבר המושב, ושם נפל מבטו על לא אחר מאשר... תינוק!

התינוק, שככל הנראה נשכח ברכב על ידי הוריו, היה כחול ומעולף. לבו של הגנב נחמץ, וככל יהודי רחמן, מיד הסתובב ונסע לבית החולים. הילד הובהל ליחידת טיפול נמרץ ובחסידי שמים ניצל בנס.

המשטרה איתרה את הורי התינוק. בבוא האב לבית החולים, נפל על צווארי ה'מציל', חבקו ונשקו. "אני אסיר תודה לך שגנבת את רכבי, בזכותך נצלו חיי בני!".

לבסוף שאל האב: "היכן הרכב?", השיב הגנב: "כאן בחניון, בוא ואראה לך". מגיעים השניים אל המקום, ומיד מבחין אבי התינוק, שדלת רכבו שבורה ורצועה לגמרי. "אמנם הצלת את חיי בני", פנה ואמר לגנב, "אך כעת עליך לשלם לי עבור היזק הדלת". "הרי הצלת את חיי בניך", זעק ה'מציל' המזועזע, "כיצד מעז אתה לתבוע ממני כסף?!" מה הדין במקרה זה? האמנם יחויב אותו גנב/מציל בעד היזקו?...

השיב על כך הרב יצחק זילברשטיין שליט"א:

במסכת מנחות ס"ד מובא דיון אודות יהודי שיצא בשוגג ביום שבת לדוג דגים (באיסור). והנה, פרש האיש את מצודתו, ואכן עלו ברשתו דגים, אלא שעלה ברשתו גם... תינוק שעמד לטבוע! כעת דנה הגמרא האם יש לחייבו בקרבן חטאת על חילול שבת בשוגג.

הגמרא מביאה את דברי רבה הסובר שהאיש פטור מקרבן, היות והולכים אנו אחר מעשיו של האדם ולא אחר כוונתו (לדוג דגים בשוגג). כלומר, עצם המעשה נחשב להצלה, וכל אחד מחויב לעשותו על מנת להציל תינוק. וכך פסק הרמב"ם להלכה.

לפי זה, נראה שגם בשאלתנו, אותו גנב שהזיק את הרכב, אמנם התכוון לגנוב ולהזיק, אבל כיון שהציל חיים, וכל אדם היה צריך לשבור את דלת הרכב כדי להציל את התינוק - הוא פטור. (כדין המציל חיי אדם, שאין מחייבים אותו בנזקים שגרם במהלך ההצלה).

לא ירעני אצו, אלא לאישי לאישי

הצדקה והחסד לא יפסקו, אך רבים מאתנו אינם מודעים לכך שפשוט בהן

האצפון הוא האנשים האין, הויקר חרבה מהכפשת רבנית

שכינה ביניהם | הרב נחום דיאמנט

ההבדל בין "סבל" לבין "עול"

תקופה ארוכה טיפלתי בבחור מסכן, שעול בית-הוריו נפל על כתפיו בגיל צעיר מאוד. כשהגיע לגיל עשרים התחלתי להשפיע עליו שיתחתן. פשוט להוציא אותו מהבית. אך הוא מאן בתוקף. יום אחד הוא אמר לי: "אתה חושב שאני טיפש? אתה רוצה לחתן אותי כדי להוציא אותי מבעיותי. אבל מי כמוני יודע, כי להתחתן זו גם בעיה. אם כן, מה ארוויח מהסיפור? אתה מוציא אותי מבעיה אחת ומשליך אותי לבעיה אחרת?"

אמרתי לו: "אתה צודק, אבל פשוט לא שמת לב להבדלים: עול הנישואין בונה ומעניק אושר. ומצבך כיום, אינו עול - אלא סבל. רצוני להוציאך מהסבל שלך ולהכניסך לעול החיים - הבונה ומאדיר את האדם".

יש במילון שני ערכים נפרדים "סבל" ו"עול", ומשום מה אנשים צירפו שני ערכים אלה יחד. זו טעות. סבל אינו עול ועול אינו סבל. סבל הורס את האדם, עול בונה אותו.

"טוב לגבר כי ישא עול מנעוריו" - זה טוב ומקדם, בתנאי שלוקחים את העול באופן נכון. מתי נשים צדקניות מסיימות את העבודה ביום שישי? דקה לפני שבת! ולא משנה אם שבת נכנסת בארבע או בשבע, מדוע? כי עד שעתיים לפני שבת הכל נעשה בעצלתיים, הזמן בורח מתחת ידיים. כיון שאין עול. בשעתיים האחרונות - יש עול, ולכן מספיקים מה שלא מספיקים בשש שעות.

עול מוציא מאתנו תפוקה מקסימלית!

קראתי מאמר שכתב אחד מגדולי ישראל תושב ארצות הברית: הוא מספר כי נסע לשוויץ, ומתאר את החוויה הפסטורלית, הנופים הקסומים וההרים המושלגים. הוא מוסיף כי למעלה משבע-מאות שנה שוויץ לא ראתה מלחמות. זו מדינה אפופה שקט ושלוה, אנשים נינוחים שאינם יודעים שפל כלכלי!

ואז הוא מוסיף: אם יש מדען, פילוסוף, צייר, משורר או סופר המעוניין למצות את עצמו עד תום, שייסע לשוויץ. שם בין הנופים עוצרי הנשימה הוא יוכל להגיע למיצוי כוחות מקסימלי.

וראה זה פלא, הוא כותב, למעלה משבע-מאות שנה, ולא שמענו על שום יוצר שוויצרי גדול, מדען, משורר או סופר שוויצרי דגול, ולדאבוננו על אף גדול מישראל...

אדם צומח מתוך לחץ!

מי שמשכיל להבין את מעלת העול, מקבל את העול בשמחה - ומפיק מעצמו את המירב.